

РЕЦЕНЗІЯ

доцента кафедри Управління кібербезпекою та захистом інформації Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій кандидата технічних наук, доцента ЩАВІНСЬКОГО Юрія Віталійовича на дисертаційну роботу ВЕТЛИЦЬКОЇ Олени Сергіївни на тему: “Модель інформаційної захищеності особистості в умовах впливу результатів соціологічних досліджень”, подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 125 Кібербезпека

Актуальність обраної теми

Захист психологічного стану людини вимагає не лише технічних заходів, але й розвитку критичного мислення, медіаграмотності та навичок саморегуляції. Здатність розпізнавати і протидіяти шкідливому впливу інформації сприяє збереженню психічного здоров'я, підвищує стійкість до стресів і сприяє більшій впевненості у власних діях та рішеннях в умовах постійного інформаційного тиску.

Авторка вдало сформулювала основну проблему, яка обумовлює необхідність досліджень в області інформаційної безпеки та захищеності особистості, та визначила протиріччя, яке пов'язане з конфліктом між необхідністю доступу до інформації та потребою захистити особистість від маніпуляцій і дезінформації.

Дисертаційна робота Ветлицької Олени Сергіївни на тему “Модель інформаційної захищеності особистості в умовах впливу результатів соціологічних досліджень” є актуальним і перспективним дослідженням, що має велике значення для теорії та практики інформаційної безпеки держави, суспільства та окремої особистості.

Обґрунтованість наукових результатів, висновків та рекомендацій дисертації

У дисертаційній роботі вдало застосовуються методи дослідження: морфологічного аналізу – для систематизації різних аспектів інформаційної безпеки, визначення місця і ролі інформаційної захищеності у цій системі; теорії ймовірностей – для визначення змінних, що описують апріорні та апостеріорні переконання особистості, ступінь незалежності її мислення, рівень довіри до інформаційних джерел; теорії ігор – для моделей взаємодії між особистістю та каналом інформаційного впливу; статистичні методи – для адаптації результатів соціологічних досліджень до моделей поведінки та інформаційної захищеності особистості. Відтак, наукові результати дослідження мають заявлену наукову новизну та практичну значимість.

Оцінка новизни наукових результатів дослідження

У роботі одержано нові наукові результати:

вперше розроблено модель інформаційної захищеності особистості. Досягненням автора є те, що модель базується на концепції управління на основі ймовірнісного контролю. Це дає можливість досліджувати різноманітні стратегії керування інформаційним впливом результатів соціології на особистість;

удосконалена модель поведінки особистості під впливом соціологічної інформації. Досягненням автора є те, що в основу покладено базову модель конформної поведінки людини, яку було розширено за рахунок використання коефіцієнтів впливу джерел соціологічної інформації на особистість. Це дозволяє враховувати рівень довіри особистості до джерела соціологічної інформації;

набули подальшого розвитку методи обробки соціологічної інформації. Зазначені методи були адаптовані автором для використання у моделях поведінки та інформаційної захищеності особистості за рахунок бінаризації багатовимірних результатів досліджень з використанням методів кластерного аналізу.

Практична цінність отриманих результатів

У роботі розроблено низку рекомендацій для психологів, психотерапевтів, соціальних психологів, фахівців з медіаграмотності, фахівців з комунікацій та PR, юристів з питань захисту особистих прав, які визначають шляхи покращення інформаційної захищеності особистості в умовах впливу соціології. Результати досліджень прийняті до впровадження в діяльність ТОВ "ІТ Спеціаліст", а також реалізовані в освітньому процесі кафедри Управління кібербезпекою та захистом інформації Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами

Напрямок дисертаційного дослідження безпосередньо пов'язаний з реалізацією Законів України "Про інформацію", "Про медіа", "Про національну безпеку України", "Про захист персональних даних", "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" та Стратегії інформаційної безпеки України. Дисертаційна робота виконана відповідно до планів наукової і науково-технічної діяльності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій в рамках науково-дослідної роботи "Запобігання і протидія методам соціальної інженерії у забезпеченні інформаційної безпеки підприємства" (№ 0123U100743, ДУІКТ, м. Київ).

Повнота викладу основних результатів дисертації в публікаціях

Основні наукові та прикладні результати дисертаційної роботи, що виносяться на захист, отримані автором особисто. У наукових роботах, що

опубліковані у співавторстві, чітко визначено внесок автора. Всього, за результатами дисертаційних досліджень Ветлицької О.С. опубліковано 12 наукових праць: 6 наукових статей, серед яких 4 – опубліковані у спеціалізованих фахових виданнях, затверджених наказом МОН України, 2 – опубліковані в інших виданнях. Матеріали виступів на наукових та науково-практичних конференціях опубліковано у 6 збірниках тез доповідей.

Оцінка змісту дисертації, відповідність встановленим вимогам щодо оформлення

Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 97 найменувань на 13 сторінках. Загальний обсяг роботи становить 185 сторінок серед яких 152 сторінки основного тексту, 33 рисунки, 12 таблиць. Її обсяг, структура та зміст відповідають вимогам, що висуваються до дисертацій, встановлених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю наукової літератури.

Недоліки та зауваження до дисертації

1. Не зважаючи на те, що основна увага у роботі приділяється розробці моделей інформаційного впливу на особистість, психологічні аспекти поведінки особистості враховані недостатньо.

2. У роботі на сторінках 69–70 наведено алгоритм реалізації “Стратегія перемикавання каналів при суттєвому впливі”. При цьому автор не пояснює в чому особливість такого алгоритму та його основна відмінність від іншого алгоритму, який реалізує Стратегію перемикавання каналів при найменшому впливі.

3. Розроблені моделі добре адаптовані для роботи в бінарному середовищі, коли на особистість чинять вплив два джерела соціології. Разом з тим, автором недостатньо досліджено можливості моделей при наявності багатовекторного впливу і якими мали б бути рекомендації у такому випадку.

Вказані недоліки не є критичними і не знижують наукової цінності та практичного значення одержаних наукових результатів.

Висновок

Вивчення змісту дисертаційної роботи Ветлицької О.С. дозволяє зробити висновок, що за рівнем наукової новизни, якістю досліджень, достовірністю та обґрунтованістю висновків дисертація на тему “Модель інформаційної захищеності особистості в умовах впливу результатів соціологічних досліджень” є завершеною науковою працею у якій вирішено наукове завдання щодо створення моделі інформаційної захищеності особистості в умовах впливу результатів соціологічних досліджень.

Дисертація відповідає спеціальності 125 – Кібербезпека і чинним вимогам “Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії”, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а автор поданої роботи – Ветлицька Олена Сергіївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 125 – Кібербезпека.

Рецензент

доцент кафедри Управління
кібербезпекою та захистом інформації
Державного університету інформаційно-
комунікаційних технологій,
кандидат технічних наук, доцент

Юрій ЩАВІНСЬКИЙ

Підпис к.т.н., доцента Юрія ЩАВІНСЬКОГО засвідчую:

Учений секретар
Державного університету
інформаційно-комунікаційних технологій

« 29 » листопада 2024 р.

Галина СІЧЕВА